

Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

P O S U D E K

Pověřeného akademického pracovníka

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Josef Kříž

Název práce: K obecným otázkám zastoupení

Jméno a příjmení vedoucího: Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor zvolil vysoce aktuální (a v současné době diskutované) téma zastoupení a její pojetí v českém civilním deliktním právu, a to zejména s ohledem na rekodifikační úsilí. Téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i několikaletá probíhající diskuse na mezinárodní i evropské úrovni (PECL, DCFR). Autor v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu naznačeny, i z práce samotné je patrné, že autor zvolil analytický a komparativní přístup (DCFR), který vhodně kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěl k syntetizujícímu poznatku, resp. k dílčímu závěru, jenž je vždy pečlivě a systematicky vyargumentován. V tomto ohledu autor prokázal schopnosti mimořádného nadhledu nad zákonným textem, projevil velkou znalost aktuální i starší judikatury, kterou kriticky rozebírá, tematizuje a určité tendence zobecňuje. Svou prací se dotkl hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s novou právní úpravou zastoupení, a to nejen otázky povahy celého institutu a jeho teoretického rozčlenění (jeho přesvědčivá kritika rozlišování na přímé a nepřímé zastoupení), ale i smyslu zastoupení ze zákona, dále otázky postavení zástupce i zastoupeného (zmocnitele a zmocněnce) v jednotlivých druzích zastoupení, přičemž naznačil i širší souvislosti, analyzoval zevrubně problematiku rozsahu (v užším i širokém významu) zástupčího oprávnění v soukromém právu, a to vždy s možnostmi praktického využití (vysoce oceňuji uvádění praktických příkladů, jimiž srozumitelně demonstruje problémy a svá řešení). Pozornost věnoval také jednotlivým předpokladům vzniku zastoupení ze zákona i zmocnění (zvláště pak zkoumal specifika u právnických osob, jejich statutárních orgánů a dalších subjektů), naznačil velmi zdařile využití v různých socio-ekonomicko-právních sférách.

2. Logická struktura a členění rigorózní práce:

Text (230 tis. znaků) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do 6 dílčích kapitol, kdy první kapitola (povaha, druhy a vznik/zánik zastoupení) obsahuje teoretická východiska zkoumané problematiky. V dalších výkladech pak usiluje o vymezení a základní charakteristiku (analýzu) rozsahu zástupčího oprávnění, resp. jeho věcné, osobní i časové složce v tuzemské právní úpravě, jakož i v komparativních souvislostech. Práce se celistvě věnuje mnoha podstatným otázkám (kupř. zda je splnění dluhu právním jednáním, zda je konstrukce společného zástupce – tj. § 1868/2 v kontextu zastoupení odůvodněná, posuzování dobré víry několika zástupců, vymezení zastupování členem domácnosti, hledisko zjevnosti v § 446, otázka formy dodatečného schválení jednání – ratihabice a řady dalších), na něž autor hledá a nutno říci i nalézá (velmi zdařile a přesvědčivě) svou prací odpověď.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů (zahraničních i českých), které autor správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je zcela adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje relevantní tituly naší i zahraniční nauky. Lze ocenit, že autor neváhá konfrontovat základní názory české doktríny a jejich odlišná stanoviska zasadit do širšího kontextu a opatřit vlastním hodnocením a závěrem. Práce je tak originálním autorským přínosem a posouvá doktrínu o zastoupení o kus dále.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava rigorózní práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je výborná. V práci jsem neshledal žádných podstatných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně. K drobným překlepům došlo spíše ojedinele.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu skutečně podnětných názorů a závěrů. Pracuje s bohatou judikaturou (přes 50 rozhodnutí nejruznějších soudních stolic) a komentuje zprostředkovaně i některá legislativní řešení německá, rakouská i další. Při ústní obhajobě by se autor mohl znovu a blížeji vyjádřit zejména:

- ke vzájemnému vztahu hmotněprávní úpravy zastoupení a procesněprávního zastoupení – česká úprava *de lege lata*? K rozsahu aplikace hmotněprávní úpravy...
- jak si adresát (protistrana) může – dle autora – nejlépe ověřit, že tvrzené zastoupení skutečně existuje, resp. je kryto rozsahem zástupčího oprávnění? (str. 16)
- k otázce doktrinárního zařazení zastoupení členem domácnosti dle § 49?
- jaký je autorův postoj k otázkám uvedeným v poznámce pod čarou 75? Jak by tedy kvalifikoval danou právní skutečnost?
- k otázce (ne)platnosti právního jednání, jež je v rozporu se smluvní či zákonnou úpravou zastoupení?
- k otázce, zda samotná výpověď nájmu k ničemu nezavazuje? Reakce na text v poznámce pod čarou 88 (kupř. povinnost předat předmět nájmu a další povinnosti související s ukončením nájmu)?
- k adekvátnosti závěru o posílení formálnosti u dodatečného schválení právního jednání zastoupeným (str. 44)?
- nelze jednání bez zástupčího oprávnění pokládat – v kontextu probíraného práva na náhradu škody – za porušení povinnosti jednat v soukromoprávním styku poctivě? (str. 51)

6. Odborná kvalita zpracování tématu rigorózní práce

Práce je po odborné stránce nadstandardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorovy vynikající (teoretické i praktické) znalosti vybrané hmotněprávní problematiky, jakož i celkovou širší orientaci ve zvolených oblastech právního řádu a neshledal jsem v ní žádné zásadní nedostatky. Budiž příslibem dalších autorských počinů.

Závěr:

Předložená práce nepochybně prokázala autorovu vědeckou samostatnost, originalitu a perfektní metodologické zvládnutí komplexního tématu, jeho schopnost zorientovat se v zákonné úpravě, judikatuře i nauce. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě s hodnocením: **prospěl**.

Rigorózní práci hodnotím stupněm: prospěl.

Datum: 7. 6. 2019

Podpis vedoucího rigorózní práce
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.